

Binnen de vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu hebben enkele fracties de behoefte om enkele vragen en opmerkingen voor te leggen over de Informele Milieuraad van 22-23 april 2013 (Kamerstuk 21 501-08, nr. 455).

De voorzitter van de commissie,
Paulus Jansen

De griffier van de commissie,
L. Tijdink

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Inleiding

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda van de informele Milieuraad die op 22 en 23 april 2013 te Dublin zal plaatsvinden en van het verslag van de Milieuraad van 21 maart 2013. De leden van de VVD-fractie hebben hier een aantal vragen over.

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de agenda voor de informele Milieuraad. De leden willen hierover nog enkele zaken meegeven aan de staatssecretaris.

De leden van de PVV-fractie hebben kennisgenomen van de agenda van de informele Milieuraad en hebben geen behoefte hierover vragen te stellen.

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van de agenda van de informele Milieuraad en hebben hierover nog enkele vragen.

Groene productenbeleid

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van het voorstel van de Europese Commissie voor het opbouwen van een interne markt voor milieuvriendelijke producten. Hierbij wordt ook een aanbeveling gedaan voor de daarbij behorende methoden. Wat is de reactie van de staatssecretaris op dit voorstel? Is bekend welke concrete doelstellingen er aan de testperiode worden gekoppeld? Zo nee, is de staatssecretaris bereid om in te zetten op een set van concrete doelstellingen en criteria die kunnen worden gebruikt om in de evaluatie te bekijken of het doel gehaald is? Voorts merken de leden van de VVD-fractie op dat in de media berichten zijn verschenen dat de mededeling over het groene productenbeleid voor onbepaalde tijd is uitgesteld. Is die berichtgeving met het verschijnen van de mededeling nu achterhaald?

De leden van de D66-fractie zijn positief over de stappen van de Europese Commissie om tot een circulaire economie te komen. Deze leden verwelkomen dan ook het initiatief van de Europese Commissie om te komen tot een methodologie voor het berekenen van de milieupact van producten om daarmee deze producten zo objectief mogelijk te vergelijken.

Bovengenoemde leden constateren dat de Europese Commissie twee methodes aanbeveelt, één voor organisaties en één voor producten, die vrijwillig kunnen worden gebruikt, en dat er een proefperiode is van drie jaar. Hier willen de leden van de D66-fractie nog enkele vragen over stellen.

De leden van de D66-fractie vragen of de staatssecretaris kan verhelderen waarom er is gekozen voor twee verschillende methodes, waarvan één zich op organisaties richt (*Organisation Environmental Footprint* (OEF)), en de andere op producten (*Product Environmental Footprint* (PEF)). Hoe verhouden deze twee methodes zich tot elkaar? Is het (theoretisch) mogelijk dat een organisatie goed scoort op de OEF, maar slecht wat betreft producten op de PEF? En welke conclusie moet hier dan aan worden verbonden? Deze leden vragen de staatssecretaris te verduidelijken of de OEF en de PEF de enige twee methodes zullen blijven? Is het de bedoeling dat er uiteindelijk één van de twee methodes wordt gekozen of blijven ze naast elkaar bestaan? Is het mogelijk dat er nog verdere uitbreiding van de twee methodes zal plaatsvinden, aangezien de

Europese Commissie ruimte laat voor sectorspecifieke regels en verschillende productcategorieën? Aangezien het gebruik van de methodes vrijwillig is, vragen de leden van de D66-fractie of de staatssecretaris zich ervoor gaat inzetten om Nederlandse organisaties te laten deelnemen aan de proefperiode. Zo ja, op welke manier? Kan de staatssecretaris al inzicht geven in wat er gebeurt na de proefperiode? Is het invoeren van (één van) de twee methodes afhankelijk van de resultaten van de proefperiode? Is de staatssecretaris voornemens om zich in Europa in te zetten om van vrijwillig gebruik te komen tot verplicht gebruik? En hoe zou eventueel verplicht gebruik moeten worden gezien in relatie tot de administratieve kosten voor ondernemers en bedrijven, met name het midden- en kleinbedrijf?

De leden van de D66-fractie constateren tevens dat er veertien indicatoren zijn opgenomen in de PEF- en OEF-methode, maar dat sectoren vrij zijn om hieruit te kiezen en dus niet verplicht zijn hun organisatie en/of product op alle veertien indicatoren te testen. Deze leden vragen de staatssecretaris te verhelderen waarom voor deze vrijblijvendheid is gekozen. Kan de staatssecretaris tevens verduidelijken wat hiervan de consequenties zullen zijn voor het objectief kunnen vergelijken van producten en organisaties, benchmarking en het maken van geïnformeerde, afgewogen keuzes door consumenten?

Luchtkwaliteit

De leden van de PvdA-fractie zijn het eens met de constatering dat effectief bronbeleid voor luchtkwaliteit essentieel is en steunen de inzet van de staatssecretaris om bronbeleid te koppelen aan strenge plafonds per lidstaat.

De leden van de D66-fractie blijven het belang van een gezonde leefomgeving benadrukken. Een schone lucht is daarbij natuurlijk onontbeerlijk. Deze leden zien dan ook uit naar het voorstel van de Europese Commissie voor herziening van het Europese luchtkwaliteitsbeleid. Bovengenoemde leden benadrukken dat met oog op de volksgezondheid verlagings van de huidige normen, dat wil zeggen verlagings van de concentratiegrenswaarden voor fijn stof en stikstof, noodzakelijk is. Ook vinden deze leden het van belang dat er in Europees verband concentratiegrenswaarden worden ontwikkeld voor roet en ultra fijn stof (<PM_{2,5}). Daarom vragen de leden van de D66-fractie de staatssecretaris of zij bereid is zich in te zetten voor verlagings van de huidige concentratiegrenswaarden en voor het instellen van concentratiegrenswaarden voor roet en ultra fijn stof (<PM_{2,5}).

De leden van de D66-fractie betreuren het dat de staatssecretaris voor wat betreft nieuwe normen en herziening van het Europese luchtkwaliteitsbeleid inzet op 2030 als streefjaar. Deze leden zouden graag meer ambitie zien en vragen de staatssecretaris daarom of zij er in Europees verband op wil aandringen om al voor 2025 nieuwe Europese emissieplafonds en concentratiegrenswaarden te stellen. Deze leden onderschrijven het belang van een grensoverschrijdende aanpak en de bijbehorende noodzaak van effectief Europees bronbeleid. Bovengenoemde leden vragen de staatssecretaris daarom op welke punten verscherping van het EU-bronbeleid noodzakelijk is.

Internationale klimaatonderhandelingen

De leden van de VVD-fractie vragen de staatssecretaris welke concrete doelstellingen zij wil nastreven met het nieuw te ontwikkelen klimaatinstrument.

De leden van de D66-fractie zouden graag een nadere toelichting willen op de «stakeholders» conferentie die de Europese Commissie organiseert. Om welke stakeholders gaat het en wat is hun rol? De leden van de D66-fractie zijn ontstemd dat de staatssecretaris slechts zeer beknopt aangeeft wat haar inzet zal zijn bij de volgende ronde van internationale klimaatonderhandelingen. Deze leden merken op dat de minister van Buitenlandse Zaken recentelijk een uitgebreide speech heeft gehouden voor het Nederlands Genootschap voor Internationale Zaken waarin hij zei dat de Europese milieu en klimaatstrategie niet ver genoeg gaan. Deze leden vragen de staatssecretaris dan ook om op zijn minst aan te geven wanneer de uitgewerkte Nederlandse inzet met de Kamer zal worden gedeeld, inclusief een praktische uitwerking van voorstellen naar aanleiding van de kritiek die de minister van Buitenlandse Zaken geuit heeft. Kan dit tijdig worden voorgelegd zodat de Kamer hierover met het kabinet van gedachten kan wisselen? En kan de staatssecretaris tot slot aangeven welk ministerie het voortouw heeft bij de overige onderdelen van het voortraject bij het bepalen van een Europees standpunt?

De leden van de D66-fractie vragen om nadere informatie over het aandeel van rechten verkregen uit internationale mechanismen zoals het *Clean Development Mechanism* (CDM) binnen het verwachte surplus aan emissierechten binnen het emissiehandelssysteem (ETS). Wat is de reactie van de staatssecretaris op de opmerking dat deze tot drie kwart van het verwachte surplus aan rechten in 2020 innemen en hoe weegt de staatssecretaris dit feit in haar opstelling ten aanzien van deze emissierechten? Is een plafond wenselijk, en zo ja, zijn er alternatieven om ontwikkelende landen zonder harde doelstelling te betrekken? Zal de staatssecretaris, gelet op de relatief grote afname door Nederland van internationale emissierechten, hier expliciet stelling in nemen?

Groenboek klimaat- en energiebeleid 2030

De leden van de VVD-fractie vragen de staatssecretaris wanneer de Kamer wordt geïnformeerd over het Groenboek «een 2030 raamwerk voor klimaat- en energiebeleid» middels een kabinetsreactie. Voorts vragen deze leden de staatssecretaris hoe kosten en baten worden meegenomen in de visie die zij verder zal ontwikkelen op een effectief en ambitieus energie- en klimaatpakket voor 2030. Hoe geeft zij invulling aan een kosteneffectieve aanpak? Welke criteria worden daarbij opgesteld? Ten slotte willen de leden van de VVD-fractie op dit onderwerp graag weten hoe zij «rekening houden met de concurrentiekracht van de Europese economie» moeten lezen. Kan de staatssecretaris dit concreter maken?

Met betrekking tot een versterkt emissiehandelssysteem willen de leden van de VVD-fractie graag weten of de staatssecretaris een inschatting kan maken over de haalbaarheid van de Nederlandse inbreng. De leden van de VVD-fractie vragen ook of subsidieverlening voor CO₂-reducerende technologieën een onderwerp van discussie is in Europa als het gaat om het versterken van het emissiehandelssysteem. Zo ja, wat is de uitkomst van die discussie? Zo nee, is de staatssecretaris voornemens dit in te brengen in de discussie?

De leden van de PvdA-fractie steunen de inzet met betrekking tot de klimaatdoelen voor 2030 en de versterking van het emissiehandelssysteem in de komende periode.

De leden van de D66-fractie steunen de inzet van de staatssecretaris in EU-verband met betrekking tot een hogere jaarlijkse reductiefactor en vragen de staatssecretaris om een inschatting van de laatste stand van zaken met betrekking tot het krachtenveld in de Raad ten aanzien van de

steun voor deze en de andere opties geschetst in de *carbon market review* van de Europese Commissie. Deze leden kijken uit naar de conceptreactie van het kabinet op het Groenboek en vragen de staatssecretaris of zij kan toezeggen daarin in te gaan op de concrete vragen zoals die in het Groenboek zijn geformuleerd. Is de staatssecretaris van plan om ook in de Raad al een (voorlopig) standpunt in te nemen over de wenselijkheid van een doelstelling voor duurzame energie in 2030?

Overige onderwerpen

Met betrekking tot het verslag van de afgelopen Milieuraad hebben de leden van de VVD-fractie de vraag wat de stand van zaken is met betrekking tot de richtlijn milieueffectbeoordeling. Hoe heeft de staatssecretaris de problemen die Nederland met de voorstellen van de Europese Commissie heeft, ingebracht in de Milieuraad? Wat is de uitkomst daarvan? Wat zijn de vervolgstappen, wanneer kunnen alternatieve voorstellen worden ingediend en wanneer doet de Commissie een definitief voorstel?

De leden van de PvdA-fractie hebben kennisgenomen van het verslag van de vorige Milieuraad en zijn bezorgd over de onderhandelingen om het aandeel conventionele biobrandstoffen terug te brengen. Deze leden benadrukken dat de regering duidelijk dient aan te geven dat wat Nederland betreft het voorgestelde plafond van 5% in 2020 uitgangspunt is. Deze leden vragen de staatssecretaris om toe te lichten of zij dit punt duidelijk naar voren heeft gebracht en of het kabinet dit punt duidelijk naar voren zal blijven brengen.